

A Győri Ítéltábla a dr. Boleváczy Éva ügyvéd által képviselt **felperesnek** a dr. Kaiser István ügyvéd által képviselt **I.r.**, a dr. Vigh Károly ügyvéd által képviselt **II.r.**, a dr. Szalay Katalin ügyvéd által képviselt **III.r.** és **IV.r.**, a dr. Regős Norbert ügyvéd által képviselt **V.r. alperesek** ellen jognyilatkozatok és szerződések érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Szombathelyi Törvényszék 2014. november 26. napján kelt 20.G.40.106/2011/146. számú ítélete ellen a felperes által 149. sorszámmal előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének perköltségviselésre vonatkozó, megfellebbezett rendelkezéseit az alábbiak szerint változtatja meg:

A II.r. alperes 898.900 (Nyolcszázkilencvennyolcezer-kilencszáz) Ft, a III.r. alperes 88.100 (Nyolcvannyolcezer-egyszáz) Ft, a IV.r. alperes 127.500 Ft összegű perköltség felperes részére való megfizetésére köteles az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül.

Az ítéltábla mellőzi a felperest az I.r. alperes javára perköltség megfizetésére kötelező rendelkezést.

Kötelezi a II.r. alperest, hogy 194.322 Ft, a III.r. alperest, hogy 20.003 Ft, a IV.r. alperest, hogy 28.576 Ft összegű másodfokú perköltséget 15 napon belül a felperes részére fizessen meg.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s:

A Szombathelyi Törvényszék a fellebbezéssel támadott ítéletében megállapította, hogy az I.r. alperes és a II.r. alperes között 2010. december 14-én a TRUMABEND V320 típusú élhajlítógép, valamint az ugyanezen a napon a TRUMPF TRUMATIC TLC 4030 típusú lézervágó vonatkozásában létrejött adásvételi szerződések érvénytelenek.

Megállapította, hogy az I.r. alperes és a III.r. alperes között 2010. december 30-án az ...1 forgalmi rendszámú, Kögel típusú pótkocsi, az ...3 forgalmi rendszámú IFA pótkocsi és a ...2 forgalmi rendszámú Opel Astra ... típusú személygépkocsi vonatkozásában létrejött adásvételi szerződések érvénytelenek.

Megállapította, hogy az I.r. alperes és a IV.r. alperes között 2010. december 14-én a Guttman LZ 1516 típusú szemcseszórógép vonatkozásában létrejött adásvételi szerződés érvénytelen.

Kötelezte a II.r., III.r., IV.r. alpereseket, hogy a fenti gépeket, személygépkocsit és pótkocsikat 30 napon belül az I.r. alperesnek adják ki. Ezt meghaladóan a kereseti kérelmet elutasította.

A törvényszék kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.r. alperesnek 100.000 Ft, a II.r. alperesnek 2.181.600 Ft, a III.r. alperesnek 200.000 Ft, a IV.r. alperesnek 240.000 Ft, míg az V.r. alperesnek 350.000 Ft perköltséget.

Az ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a felperes 2011. szeptember 13. napján előterjesztett kereseti kérelmében a Cstv. 40. § /1/ bekezdés a./, b./ pontja alapján kérte az I.r. alperes 2010. évi beszámolójában szereplő 93.854.000 Ft könyv szerinti értékű eszközök értékesítésére irányuló, az I.r. alperes, mint eladó és a II.r.-V.r. alperesek, mint vevők között létrejött szerződések, valamint a Cstv. 40. § /1/ bekezdés a./pontja alapján a 158.515.000 Ft összegű eszközök selejtezését eredményező selejtezési jegyzőkönyvekben foglalt I.r. alperesi jognyilatkozatok, továbbá a selejtezett eszközök tárgyában az "A" Kft. VI.r. alperessel megkötött adásvételi szerződések (írásbeli megállapodások) érvénytelenségének megállapítását, és a Ptk. 237. § /1/ bekezdése alapján az eredeti állapot helyreállítását. A felperes az I.r. alperes és a II.r.-IV.r. alperesek között létrejött adásvételi szerződések vonatkozásában keresetének jogcímét a Cstv. 40. § /1/ bekezdés c./ pontjára is kiterjesztette.

A kereseti kérelmére 900.000 Ft összegű illetéket rótt le.

Az elsőfokú eljárásban a felperes 2013. január 11-én kelt (53.számú) előkészítő iratában a VI.r. alperes vonatkozásában a kereseti kérelmétől elállt, ezért a törvényszék 56. számú végzésével a pert a VI.r. alperes vonatkozásában megszüntette.

A felperes 2013. július 30-án kelt (82. számú) előkészítő iratában bejelentette, hogy a VI.r. alperessel szembeni permegszüntetés folytán a selejtezési jegyzőkönyvekbe foglalt I.r. alperesi jognyilatkozat érvénytelenségének megállapítására és az eredeti állapot helyreállítására irányuló kereseti kérelem okafoggyottá vált, ezért e vonatkozásban a kereseti kérelmétől elállt.

A törvényszék 91. számú végzésében a keresetlevél F/4 - F/8. szám alatti mellékleteként csatolt selejtezési jegyzőkönyvbe foglalt I.r. alperesi jognyilatkozat érvénytelenségének megállapítására, továbbá a selejtezett eszközök tárgyában a VI.r. alperessel kötött adásvételi szerződések

érvénytelenségének megállapítására és az e vonatkozásban az eredeti állapot helyreállítására vonatkozó kereset tekintetében a pert megszüntette.

A lerótt 900.000 Ft-os illeték - ezen, 158.515.000 Ft pertárgyértékű keresetrészre vonatkozó - arányos része tekintetében - a permegszüntetés okán - az illeték visszaigényléséről rendelkezett, valamint a felperest az I.r. alperes javára perköltség megfizetésére kötelezte.

A törvényszék a per tárgyává tett szerződéseket a kereseti kérelemben írt jogcímek sorrendjében vizsgálva megállapította, hogy az I.r. és III.r. alperesek közt létrejött szerződések a Cstv. 40. § /1/ bekezdés a./ pontja alapján érvénytelenek.

A Cstv. 40. § /1/ bekezdés b./ pontjára tekintettel a kereseti kérelem valamennyi alperessel szemben alaptalan.

Az I.r. alperes és a II.r. alperes, valamint az I.r. alperes és a IV.r. alperes közt létrejött szerződések a Cstv. 40. § /1/ bekezdés c./ pontja értelmében érvénytelenek.

Az I.r. alperes és az V.r. alperes közt létrejött szerződés érvénytelenségére irányuló kereseti kérelem valamennyi jogcímen alaptalan.

A perköltségviselés kérdésében az törvényszék abból indult ki, hogy a II.r. - V.r. alpereseket érintően a felperes az eredeti kereseti kérelmének pertárgyértékét 93.854.000 Ft-ban jelölte meg.

A II.r., III.r., IV.r. alperesek vonatkozásában a felperes részben, míg az V.r. alperes vonatkozásában teljes egészében pervesztes lett.

Rögzítette a törvényszék, hogy a felperes a keresetlevelére 900.000 Ft illetéket rótt le, a bizonyítási eljárás során összesen 438.450 Ft szakértői díjat és 2.000 Ft igazgatási díjat előlegezett, míg a II.r. alperes 132.939 Ft szakértői és tanúdíjat, a III.r.-IV.r. alperesek egyenként 5.445 Ft tanúdíjat előlegeztek.

A törvényszék a II.r. alperes részére a jogi képviselővel kötött megbízási szerződés figyelembevételével mellett a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet alapján 2.795.275 Ft ügyvédi munkadíjat, 127.494 Ft szakértői díjat és 150.000 Ft utazási költséget, összesen 3.072.769.- Ft perköltséget állapított meg, amelyből a felperes a Pp. 81. § /1/ bekezdése alapján - a II.r. alperes 71 % pernyertességéhez igazodóan - 2.181.666 Ft összeget köteles megtéríteni.

A törvényszék a Pp. felhívott rendelkezése alapján - részben mérlegeléssel - a felperest a III.r. alperes részére 200.000 Ft, míg a IV.r. alperes részére 240.000 Ft összegű, a felhívott IM rendelet alkalmazásával megállapított mértékű ügyvédi munkadíjból álló elsőfokú perköltség megfizetésére kötelezte.

Rendelkezett, hogy III.r., IV.r. alperesek az előlegezett tanúdíjat (személyenként 5.445 Ft-ot) a sikertelen bizonyításra tekintettel maguk kötelesek viselni.

A törvényszék a Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján az V.r. alperes pernyertességére tekintettel a felperest 350.000 Ft ügyvédi munkadíjból álló perköltség V.r. alperes részére történő megfizetésére kötelezte.

Az ítélet perköltségviselésre vonatkozó rendelkezéseivel szemben a felperes élt fellebbezéssel.

Kérte, hogy a másodfokú bíróság mellőzze a felperest I.r.-IV.r. alperesek javára perköltség viselésére kötelező rendelkezéseket azzal, hogy kötelezze az I.r.-IV.r. alpereseket a perrel felmerült költségeik viselésére, valamint I.r.-IV.r. alpereseket egyetemlegesen marasztalja a felperes - 900.000 Ft illetékből, 2.000 Ft igazgatási díjból és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § /1/-/2/ bekezdései alapján megállapított ügyvédi munkadíjból álló - perköltsége megfizetésére.

A fellebbezésének indokolásában rámutatott, hogy a felperes a támadott szerződések érvénytelenségének megállapítására, és az eredeti állapot helyreállítására irányuló kereseti kérelmeit a 2013. október 31-én kelt előkészítő iratában írt sorrend szerint vagylagos, eshetőleges kereseti kérelemként terjesztette elő az abban megjelölt jogcímen. Ez esetben a bíróságnak csak az elsődleges jogcímek alaptalansága esetén kell a további jogcímeket elbírálnia.

A kereseti kérelem bármelyik jogcímen megállapított megalapozottsága esetén a felperest pernyertesnek kell tekinteni. A fentiekből következően tévesen indult ki az elsőfokú bíróság abból, hogy I.r.-IV.r. alperesek részlegesen pernyertesek.

A II.r., III.r., IV.r. alperesek tekintetében a Pp. 81. § /1/ bekezdése nem alkalmazható, mivel a kereseti kérelemnek a törvényszék a megjelölt jogcímek egyikén helyt adott, így a felperes II.r., III.r., IV.r. alperesek tekintetében pernyertesnek tekintendő.

Kitért a fellebbezés arra, hogy a törvényszék adós maradt a II.r. alperes 71 %-os mértékűnek tekintett pernyertessége indokaival.

Utalt a felperes arra, hogy a Pp. 81. § /1/ bekezdésének alkalmazása esetén nincs lehetőség arra, hogy a pernyertesség-pervesztesség arányát a bíróság az eljárás kezdetén megjelölt pertárgyérték és a keresettel érintett vagyontárgyak szakértői bizonyítás során megállapított forgalmi értéke arányában állapítsa meg.

A II.r. alperes fellebbezési ellenkérelme az ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezéseinek helybenhagyására irányult.

Hangsúlyozta, hogy az érdemi döntés perköltségviselésre vonatkozó rendelkezései az eljárást az I.r. és VI.r. alperes tekintetében megszüntető végzésekben foglaltakkal koherensek.

A fellebbezéssel támadott, perköltségviselésre vonatkozó rendelkezések a II.r. alperesi jogi képviselő 2014. július 2-án módosított megbízási szerződésének 7. pontjával összhangban kerültek megállapításra, amely úgy rendelkezik, hogy a munkadíj-elszámolás alapja az ügyvédi díjszabás rendelet marad.

Az elsőfokú eljárás során összesen 20 óra 25 perc időtartamban 10 tárgyalásra került sor, az utazási idő alkalmanként 3-3 óra volt. A II.r. alperes részére megállapított ügyvédi munkadíj ehhez viszonyítva is arányos és méltányos.

Az ISZKI ... Intézetének szakvéleményére utalva azt hangsúlyozta, hogy a II.r. alperes által az I.r. alperessel 2010. december 14-én kötött adásvételi szerződésekben megjelölt összesen 13.705.840 Ft bruttó vételár lényegesen meghaladta a gépek szerződéskötéskori - ócskavas árának megfelelő - forgalmi értékét, „emiatt nem vagyonszerzés, hanem ellenkezőleg, vagyongyarapodás történt az I.r. alperes oldalán, ami a felperessel szembeni kötelezettségekre is pozitív hatással volt.”

A III.r. és IV.r. alperesek a felperes fellebbezésének elutasítását kérték.

Rámutattak, hogy az alperesek a Pp. 51. § c./ pontja szerinti egyszerű pertársaságot alkotnak, a perben támadott szerződések különálló megállapodások, melyekben sem a szerződő felek személye, sem a szerződés tárgya nem azonos. Ezért az alperesek egyetemleges marasztalására irányuló fellebbezési kérelem alaptalan.

Pervesztesség esetén az egyszerű pertársakat egyenlő arányban, a perbeli érdekeltség között fennálló jelentékenyebb eltérés esetén az érdekeltség arányában kell kötelezni perköltség megfizetésére.

Rámutatott, hogy a felperes a II.r., III.r., IV.r., V.r. alperesek vonatkozásában a pertárgyértéket a 2010. évben értékesített eszközök beszámoló kiegészítő mellékletében szereplő 93.854.000 Ft nyilvántartott érték összegében jelölte meg, az egyes vagyontárgyakra külön nyilatkozatot nem tett.

A "B" Kft. által lefolytatott ellenőrzésről készült, F/25. szám alatt csatolt jegyzőkönyv melléklete tartalmazza a szerződésekkel érintett eszközök felsorolását, és könyv szerinti értékét. Ennek alapján a III.r. alperes vonatkozásában a pertárgy értéke összesen 13.802 Ft. Ezt erősíti meg "C"

igazságügyi szakértői véleménye, valamint a ... Megyei Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Gazdaságvédelmi Alosztályától beszerezett, a 18000/124/2012. szám alatt folyamatban lévő büntetőügyben készített szakvélemény is.

A IV.r. alperes vonatkozásában a szemcseszóró gép könyv szerinti értéke 254.607 Ft, a pertárgyértéknek tehát ez tekintendő.

A fellebbezés megalapozott.

A törvényszék ítéletét a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelmek korlátai között felülvizsgálva (Pp. 253. § /3/ bekezdés), az ítéltábla megállapította, hogy a törvényszék a perköltségviselés kérdésében hozott döntését a pernyertesség-pervesztesség téves arányára alapította, a pertárgyérték meghatározása sem helytálló, ebből következően a perköltség összegének mérlegelése és annak viselésére vonatkozó rendelkezések sem megalapozottak.

A II.r., III.r., IV.r. alperesek vonatkozásában a felperes kereseti kérelme következetesen az általuk az I.r. alperessel kötött, a per tárgyává tett szerződések érvénytelenségének megállapítására és az eredeti állapot helyreállítására irányult.

A törvényszék ezen kereseti kérelmeknek maradéktalanul helyt adott, a támadott szerződések érvénytelenségét megállapította, és az eredeti állapot helyreállítása körében rendelkezett a gépkocsik és a gépek kiadásáról.

A kereseti kérelem lényegi tartalma tehát attól függetlenül teljesült, hogy a szerződésekkel érintett gépek pertárgyérték megállapításánál irányadónak tekintett forgalmi értéke a különböző számviteli elszámolások, nyilvántartások, számítási módok, illetve az aktuális szakvélemények tükrében miként változott.

A II.r., III.r., IV.r. alperesek relációjában tehát a felperes teljes egészében pernyertesnek tekintendő.

A Pp. 26. §. értelmében a per tárgyának értékét a 24-25. §-ok rendelkezéseinek megfelelően a felperesnek kell megjelölnie; ha ez az érték a köztudomással, vagy a bíróság hivatalos tudomásával ellentézik, vagy egyébként valószínűtlen, úgyszintén, ha azt az alperes vitássá teszi, a per tárgyának értékét a bíróság határozza meg.

A bíróságot a pertárgyérték meghatározásának kötelezettsége akkor is terheli, ha a felperes a perértéket irreálisan magas összegben határozta meg.

A Pp. 24. § /1/ bekezdése értelmében a pertárgy értékének megállapításánál a keresettel érvényesített követelés, vagy más jogértéke az irányadó. Az állandó bírói gyakorlat szerint a szerződés létrejöttének, létre nem jöttének,

érvényességének, vagy érvénytelenségének megállapítására irányuló perben a pertárgy értékeként a szerződésben kikötött ellenszolgáltatás értékét kell figyelembe venni (BH 1997. évi 411., BH 2001. évi 3/132.).

A felperes 2011. szeptember 13-án előterjesztett keresetében - az akkor rendelkezésére álló iratok alapján - a pertárgy értékét összesen 252.372.000 Ft összegben jelölte meg. A támadott szerződésekkel érintett keresetrész pertárgyértéke a 2010. évi éves beszámolóban szereplő könyv szerinti eszközérték alapján 93.854.000 Ft-ban volt meghatározható.

Figyelemmel arra, hogy az elsőfokú eljárás során a későbbiekben a támadott szerződések csatolásra kerültek, amelyekből az értékesített gépek, berendezések, járművek vételára kétséget kizáróan megállapítható, ezért a pertárgy értéknek a támadott szerződésekben kikötött ellenszolgáltatás összege tekintendő, függetlenül attól, hogy a jogerős permegszüntető végzésekkel lezárult keresetrészek tekintetében a bíróság milyen pertárgyértéket vett figyelembe.

A perköltség meghatározása során tehát a másodfokú bíróság a II.r. alperes tekintetében 13.490.000 Ft, a III.r. alperes tekintetében 1.300.000 Ft, a IV.r. alperes tekintetében 1.884.078 Ft pertárgyértékből indult ki azzal, hogy a felperes az II.r., III.r., IV.r. alperesekkel szemben teljes egészében pernyertes lett.

Ezért a Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján a felperes ezen keresetrészekre eső perköltsége tekintetében - érdekeltségük arányában - a II.r., III.r., IV.r. alpereseket kell marasztalni.

A felperes a II.r., III.r., IV.r. alperesekkel szemben a perköltségigényét a lerótt illetékben, a 2.000 Ft igazgatási díjban, és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § /1/-/2/ bekezdései alapján megállapítandó ügyvédi munkadíjban jelölte meg, kérelme az általa előlegezett szakértői díjra nem terjedt ki.

Ennek megfelelően az ítélet tábla a fentiekben kifejtett szempontok szerint az elsőfokú eljárásban a II.r. alperes részéről a felperesnek járó ügyvédi munkadíj összegét 674.500 Ft-ban, a III.r. alperes által fizetendő összeget 65.000 Ft-ban, míg a IV.r. alperes által fizetendő összeget 94.200 Ft-ban határozta meg.

Ezen összeghez hozzászámítandó a felperes által lerótt 900.000 Ft illetékből - a 91. számú jogerős permegszüntető végzéssel nem rendezett - fennmaradó 333.000 Ft illetéknek a II.-III.-IV.-V. r. alperesek pertárgyértékei arányában viselendő része, azaz: a II.r. alperes által fizetendő 224.400 Ft, a III.r. alperes által fizetendő 23.100 Ft és a IV.r. alperes által megtérítendő 33.300 Ft lerótt illeték.

A fentieket összegezve a II.r. alperes összesen 898.900 Ft, a III.r. alperes 88.100 Ft, míg a IV.r. alperes 127.500 Ft elsőfokú perköltséget köteles megfizetni a felperesnek.

A fentiekre tekintettel az ítéltábla a törvényszék ítéletének perköltségviselésre vonatkozó rendelkezéseit a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta.

A fellebbezési érték összesen 2.721.600 Ft volt, amelyre vonatkozóan a felperes illetékfizetési kötelezettségének - a Nemzeti Adó- és ... Adóigazgatósága által csatolt számú fizetési meghagyása szerint - 217.728 Ft összegben eleget tett.

A felperes fellebbezése eredményre vezetett, ezért az alperesek az érdekeltségük arányában kötelesek a felperes által lerótt fellebbezési illetékből és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (2) (5) bekezdései szerint megállapított mértékű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség felperes részére történő megfizetésére.

Ennek összege 68.040 Ft ügyvédi munkadíj + 217.728 Ft fellebbezési illeték = 285.768 Ft összeg, amelyből a II.r. alperes 194.032 Ft, a III.r. alperes 20.003 Ft, a IV.r. alperes 28.576 Ft másodfokú perköltséget köteles viselni.

Győr, 2015. évi május hó 27. napján

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr. Sarmon Hedvig sk.
előadó bíró

Dr. Szalay Róbert sk.
bíró

Kiadmány hitelül:

Kiadó